

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 7209/2022
21.04.2023. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Добриле Страјина, председника већа, Драгане Миросављевић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Љиљана Спасић Манић, адвокат из ..., против туженог „Коридори Србије“ д.о.о., чији је пуномоћник Ђорђе Вуковић, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 1078/2021 од 07.09.2021. године, у седници одржаној 21.04.2023. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УСВАЈА СЕ ревизија тужиоца, па се **УКИДА** пресуда Апелационог суда у Нишу Гж 1078/2021 од 07.09.2021. године и предмет **ВРАЋА** истом суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Основног суда у Пироту П 792/20 од 18.01.2021. године, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете због немогућности коришћења КП бр. ... у површини од 715 м², КП бр. ... у површини од 1452 м² и КП бр. ... у површини од 1524 м², све у КО ... из Листа непокретности ... за 2015., 2016. и 2017. годину исплати штету због изгубљеног приноса 820.276,00 динара са законском затезном каматом почев од 18.01.2021. године као дана пресуђења па до исплате и због сушења засада 260.104,00 динара са законском затезном каматом почев од 18.01.2021. године као дана пресуђења па до исплате, као да му надокнади трошкове поступка у износу од 208.154,00 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности пресуде до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 1078/2021 од 07.09.2021. године, преиначена је првостепена пресуда и одбијен као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да му на име накнаде штете због немогућности коришћења КП бр. ... у површини од 715 м², КП бр. ... у површини од 1452 м² и КП бр. ... у површини од 1524 м², све у КО ..., из Листа непокретности број ... за 2015., 2016. и 2017. годину исплати износ штете због изгубљеног приноса 820.276,00 динара са законском затезном каматом почев од 18.01.2021. године као дана пресуђења па до исплате и због сушења засада 260.104,00 динара са законском затезном каматом почев од 18.01.2021. године као дана пресуђења па до исплате, као да му тужени надокнади трошкове парничног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, позивајући се на члан 404. ЗПП.

Испитујући правилност побјане пресуде на основу члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11...18/20), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужиоца дозвољена на основу члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП, и да је основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Међутим, основано се у ревизији указује да је другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. у вези члана 394. Закона о парничном поступку.

Одредбом члана 383. став 1. Закона о парничном поступку, прописано је да другостепени суд одлучује о жалби по правилу без расправе. Одредбом члана 394. истог закона, прописано је да ће другостепени суд пресудом преиначити првостепену пресуду ако: је на основу расправе утврдио другачије чињенично стање него што је оно у првостепеној пресуди (став 1.); ако је првостепени суд погрешно оценио исправе или посредно изведене доказе, а одлука првостепеног суда је заснована искључиво на тим доказима (став 2.); ако је првостепени суд из чињеница које је утврдио извео неправилан закључак о постојању других чињеница на којима је заснована пресуда (став 3.); ако сматра да је чињенично стање у првостепеној пресуди правилно утврђено али да је првостепени суд погрешно применио материјалног право (став 4.).

Да би преиначио првостепену пресуду, другостепени суд не може да изврши другачију оцену доказа изведених пред првостепеним судом. Ако не прихвати оцену доказа извршену од стране првостепеног суда и сматра да је због тога чињенично стање погрешно или непотпуно утврђено, другостепени суд има могућност да сам одржи расправу и понови већ изведене доказе за које сматра да нису правилно оцењени. У конкретном случају, првостепени суд је одлуку засновао на исказима сведока, као и самог тужиоца, док је другостепени суд без отварања расправе закључио да је првостепени извео неправилан закључак о постојању узрочно-последичне везе између радње туженог – изградње пута и штете и извео супротан закључак о основаности тужбеног захтева у односу на закључак првостепеног суда, па је тако неправилно применио горе наведене одредбе Закона о парничном поступку, што је било од утицаја на доношење законите и правилне одлуке.

Према утврђеном чињеничном стању у поступку пред првостепеним судом, тужилац је власник непокретности и то катастарских парцела ..., ... и ... у КО ... ван варош из Листа непокретности број ... са обимом удела 1/1. На овим парцелама тужилац је гајио винову лозу и воће до 2014. године, када је пресечен приступни пут до парцела због радова на Коридору 10. и тиме тужиоцу онемогућен приступ до наведених парцела. Овакав закључак првостепени суд је извео оценивши исказе сведока и тужиоца саслушаног у својству парничне странке, увиђај суда у поступку обезбеђења доказа, када се суд непосредно уверио да одговарајући приступ предметним парцелама није могућ, налаз вештака од 22.10.2018. године, на који странке нису имале примедбе и нису предлагали нове доказе, а висину штете на основу налаза и мишљења вештака пољопривредне струке.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев усвојио и обавезао туженог на накнаду тражене материјалне штете.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду, тако што је одбио као неоснован тужбени захтев за накнаду штете, налазећи да је стање постојећег прилазног пута првостепени суд утврдио на основу увиђаја суда и исказа сведока који не поседују стручна знања саобраћајне струке, а у току поступка није предложио вештачење одговарајуће струке, те да је неправилан закључак да је тужиоцу онемогућено коришћење парцела изградњом ауто-пута од стране туженог, односно да постоји узрочно-последична веза између настале штете и радње туженог.

Међутим, Врховни касациони суд налази да другостепени суд није имао могућност да изведе другачији закључак од оног који је извео првостепени суд у погледу стања постојећег прилазног пута и могућности тужиоца да приступи и употреби механизацију на својим парцелама, јер је првостепени суд чињенично стање утврдио на основу непосредно изведених доказа, исказа сведока, тужиоца саслушаног у својству странке и увиђајем на лицу места, па је другостепени суд неприхватањем оцене изведених доказа и закључка првостепеног суда изведеног на основу оцене ових доказа, без отварања расправе фактички изменио чињенично стање. Наиме, ако је другостепени суд нашао да је првостепени суд погрешно оценио исказе појединих сведока и исказ парничне странке, на чијим исказима је засновао утврђење о каквој битној чињеници, другостепени суд је био дужан да изведе доказ непосредним саслушањем сведока и тужиоца као парничне странке да би формирао и у оцени доказа образложио закључак о одсуству узрочно-последичне везе између штете и радње туженог.

Из наведених разлога, основано се у ревизији тужиоца указује да је преиначујући првостепену пресуду другостепени суд учинио битну повреду одредаба парничног поступка, што је ревизијски разлог прописан одредбом члана 407. став 1. тачка 3. Закона о парничном поступку, имајући у виду да је та повреда поступка била од утицаја на доношење законите и правилне одлуке.

У поновном поступку, потребно је да другостепени суд отклони наведену битну повреду одредаба парничног поступка, оцени битне чињенице за правилну примену материјалног права на коју је указано овим решењем како би имао могућност да донесе правилну и закониту одлуку.

Из изложених разлога, Врховни касациони суд је одлуку као у изреци донео применом одредбе члана 415. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Добрила Страјина с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**